

caritas

SNADACE
ČESKÉ SPOŘITELNY
GENERÁLNÍ PARTNER CHČR

T é m a : K D O D Ě L Á C H A R I T U ?

Charita zpřítomňuje Boha

Je tomu opravdu tak. Přestože dnes Charita Česká republika představuje v našem státě největší neziskovou organizaci pracující v sociálně zdravotní oblasti – a tedy svým způsobem ohromný organizační, materiální i finanční kolos, stále platí, že charitu tvoří především lidé: ženy a muži, děti i dospělí, malí i velcí, obyčejní i vysoce postavení, prostí i vzdělaní. Ti všichni jsou základem a také vrcholným smyslem její práce.

I když nás okolnosti neustále tlačí do neosobní roviny právního a obchodního vztahu nabídky sociálních či zdravotních služeb na straně jedné a uspokojování potřeb a poptávky klienta na straně druhé, je charita vytvářena osobním a tím i zachraňujícím vztahem člověka k člověku – zraněnému, nemocnému, vyloučenému.

V tom je nám dokonalým vzorem a zářivým příkladem Ježíš Kristus, který neodvolatelným postojem lásky podává pomocnou ruku každému, kdo o ni požádá. Ačkoli je tento základní postoj neustále tlumen džunglí zákonů, směrnic a předpisů, bodových či finančních ohodnocení, platí a bude stále platit pravidlo, že prvotní pomáhající a zachraňující skutečností je osobní pouto. Snažíme-li se takto své vztahy vytvářet a podle vzoru Ježíše Krista jednat, možná na vlastní kůži zakusíme, čím charita, ontologicky vzato, je: zviditelněnou Boží dobrotou a láskou. Nejen přijímající, ale i dávající poznávají, že do jejich života vstupuje Bůh.

P. JAN LARISCH,
prezident Diecézní charity
ostravsko-opavské

Obdarování je projev člověčenství

S Martinou Kociánovou nejen o moderování Tříkrálových koncertů

Tříkrálový koncert 2014
v Městském divadle Brno.
Zleva: Jan Čenský,
Martina Kociánová,
ředitel Charity ČR
Lukáš Curylo
a olomoucký arcibiskup
Jan Graubner.
Foto: Richard Bouda

Kdybych měla popsat MARTINU KOCIÁNOVOU, řekla bych, že je to krásná žena uvnitř i zvnějšku. Pan Bůh jí nadělil mnoho talentu, který se rozhodla nenechat si jen pro sebe. Rozdává jej jako pěvkyni i jako moderátorku, mimo jiné televizního přenosu Tříkrálového koncertu Charity ČR z Brna. Pocit slávy ji však nikterak neovlivnil, především totiž rozdává úsměv a ochotu být lidem blízko.

■ Čím jste chtěla být jako dítě?

Nevím jistě, zda jsem dříve chtěla být archeoložkou a pak až operní zpěvačkou, nebo obráceně... Asi trochu divné dětské přání, ale bylo to tak. Myslím, že za archeologii „mohli“ rodiče, protože nás stále vodili po hradech, zámcích a nás to s bráchou

chytilo. Ale proč jsem chtěla být operní zpěvačkou, a ne Helenkou Vondráčkovou, to nevím.

■ Jste vzornou maminkou, pěvkyní, moderátorkou, pomáháte při různých charitativních projektech. Musíte být hodně vytižená. Jak se vám daří skloubit rodinný život s pracováním?

Jediná pravdivá odpověď je – těžko. Když jste na volné noze, nikdy nemáte práce tak akorát. Buď nevíte, co dříve, anebo není co dělat. Nic mezi tím. A samozřejmě čím více práce máte, tím více povinností má syn ve škole. Kdyby mě můj muž nedokázal občas zcela „zastat“, nemohla bych zpívat v zahraničí. Stejně ale na svoji práci, přípravy do rádia nebo nastudování nových oper najdu čas, teprve když všichni usnou. Ale podobně to

asi mají všechny „holky“, které chtějí být hlavně se svými dětmi, ale zároveň mají rády kus svého světa.

■ Na čem právě pracujete?

Mám za sebou premiéru opery Eugen Oněgin v Opavě, kde zpívám Olgu. Do toho jsem připravovala nový pořad Kupředu do minulosti na Dvojce Českého rozhlasu. Snažíme se v něm upozornit lidi, že bychom mohli za určitých okolností přijít o civilizační vymoženosti a že na to možná nejsme připraveni. Už neumíme to, co kdysi zvládl každý vesnický chasník, a lidí, kteří nám mohou tyto znalosti a dovednosti předat, je stále méně. A tak si klade otázku, jak se může každý z nás připravit na nedostatek elektrické energie, vody nebo ropy. Ale řešíme i to, jak se chováme k půdě a jak si

třeba postavit „ostrov“, tedy dům, který je energeticky nezávislý.

■ Jaký je váš vztah k dobročinnosti?

Myslím, že schopnost obdarovat, pomoci a slitovat se patří mezi nejčistší projevy člověčenství. Zdánlivě jsme obklopeni organizacemi, které se zajímají o jiné, a mecenáši, kteří na nějakou tu korunu nekoukají. Myslím si ale, že když u toho cvakají fotoaparáty a v novinách vyskakují palcové titulky, není to dobročinnost, ale jen jiná forma obchodu.

■ S Janem Čenským pravidelně moderujete přímý přenos Tříkrálového koncertu Charity ČR v České televizi. Proč jste se rozhodla této roli ujmout a jak ji prožíváte?

Netušila jsem, když jsem moderovala tento koncert poprvé, že se z toho pro mě stane tradice. Že tomu propadneme a budeme se stresovat, zda opravdu vybereme dost peněz a jak se jednotlivým projektům daří. Stalo se to součástí našich svátků a jsem opravdu ráda, že u toho mohu být.

■ Díky spolupráci na tomto hudebním pořadu jste měla možnost poznat i některé charitní pracovníky. Jak je vnímáte?

Když jsem mluvila před chvílí o dobročinnosti, myslela jsem na mnohé z nich. Na to zaujetí a nadšení, které je už několik let stále stejné, ne-li větší. Nikdo jim netleská, ale oni na to nečekají, jen dělají, co považují za smysluplné. A navíc oceňuji, že je při přípravě koncertu legrace, že to není setkání „předobrych“, kteří mají pocit, že smích je něco neslušného.

■ Máte ještě nějaký nesplněný sen ve svém životě?

Mám. Najít pravdu a žít ji.

DIANA TUYET-LAN KOSINOVÁ

Díky Tříkrálové sbírce mají možnost nalézt nový domov

Finanční dary z Tříkrálové sbírky umožňují nejen zkvalitňování charitních služeb, ale poskytují i prostředky k jejich rozšíření. Charita Olomouc přišla v loňském roce s novým nápadem, jehož provedení by bez tříkrálové podpory nebyla možná. Společensví sv. Josefa v Dolanech u Olomouce nabízí křesťanské zázemí rodinného charakteru mužům, kteří si prošli bezdomoveckou minulostí nebo jinými těžkými životními situacemi.

Komunita vytváří bezpečné prostředí pro osm mužů, kteří hledají místo, jež by jim mohlo nahradit ztracený domov. „Ve většině případů mají za sebou těžké životní krize a rodinné krachy. S tím souvisí na-

lomená důvěra k ostatním lidem,“ hovoří o prostředí komunity její pastorační asistent bratr Maxmilián Gottwald OFMCap.

Přestože je společenství zaštitěno Charitou Olomouc, záměrně stojí mimo systém sociálních služeb. Není obdobou azylových domů. Přináší nabídku společného soužití s respektem k nastaveným podmínkám. „Není to pro každého. Lidé jsou z ulice navyklí, že si musejí pomoci zcela sami, ale tady máme vyhrazený čas pro společnou práci a modlitbu. Když sem někdo přijde, nejprve nabírá dech a ztracenou sebedůvěru, pak zjišťuje, zda je schopný společného soužití, a rozhoduje se, jestli tu zůstane,“ přibližuje br. Maxmilián.

Na období strávené ve společenství sv. Josefa vzpomíná i devětapá-

Zpátky na nohou!

desátiletý pan H: „Byl jsem úplně na dně a Dolany mě postavily na nohy. Měl jsem myšlenky, že skončím

Ilustrační foto: archiv Charity Olomouc

se životem. A nyní mám vlastní byt a pečuji o svého patnáctiletého syna.“ Společenství roste z křesťan-

ských hodnot a vedle rozvojových volnočasových aktivit nabízí podporu v duchovním životě a zprostředkovává kontakt s farností. „Po dlouhých letech jsem si opět našel cestu k Bohu a svátostem,“ dodává Honza, který komunitu stále vnímá jako své rodinné zázemí a dochází do ní, nyní však již v pozici dobrovolníka.

Projekt vznikl za podpory arcibiskupa Jana Graubnera díky středisku Samaritán pro lidi bez domova, které je jedním z pěti středisek Charity Olomouc. Jeho start by nebyl možný bez finančního přispění z darů Tříkrálové sbírky. Samotné prostory domu patří sestrám premonstrátek, které je charitě pro společenství sv. Josefa nabídly k použití.

MARTIN REJŠEK

Dar lidské blízkosti a zájmu o druhého

Dobrovolník je člověk, který je nablízku druhému. Může jej doprovázet na jeho cestě, být mu oporou; potvrzením, že každý z nás má svoji vnitřní důstojnost a hodnotu, která je a trvá. Bez ohledu na vnější vzhled, aktuální nemoc, vnitřní rozpolcenost, prožitou nedobrou minulost. Lidská blízkost a zájem o druhého je to největší, co dobrovolníci přinášejí a čím pomáhají,“ říká VĚRA MICHALICOVÁ, která více než sedm let pracovala jako vedoucí Dobrovolnického centra při Diecézní charitě České Budějovice.

■ Od nynějška máte na starost především propagaci charitní práce. Jak na teď už uplynulá léta mezi dobrovolníky vzpomínáte?

Doba, kdy jsem pracovala v Dobrovolnickém centru, pro mě byla, jako kdybych žila v krásném skleníku. Dnes často slyšíme, že jsou lidé sobečtí a hledí jen na svůj prospěch. Díky dobrovolníkům jsem to ale tak vůbec nevnímala. To-lik dobrých lidí jsem mohla potkávat, čerpat od nich inspiraci, nadšení a také pochopení pro lidi na okraji společnosti.

V Dobrovolnickém centru jsem měla na starost program Šance všem, který je zaměřen na podporu dětí a dospělých, kteří žijí v sociálním vyloučení. Opravdu moc ráda vzpomínám na všechny aktivity

Věra Michalicová (v podřepu) s dětmi ze sociálně slabých rodin před výletem do Prahy. Foto: Zdeňka Šlapanská

Chcete se stát dobrovolníkem?

Jste starší 15 let a váš zdravotní stav a současná životní situace vám dovolují věnovat 2–3 hodiny týdně některé z dobrovolnických činností?

Jste spolehlivý(á) a máte schopnost spolupráce a empatie?

Podívejte se na www.charita.cz/zapojte-se/dobrovolnictvi, popř. na www.dobrovolnicb.cz.

NOVÍ ZÁJEMCI O DOBROVOLNICTVÍ JSOU VÍTANI!

Pro láskyplnější vztah matek k dětem

Pravda, svoboda, spravedlnost a láska jsou základními hodnotami, jimiž se řídí charitní pracovníci a dobrovolníci. Arcidiecézní charita (ADCH) Praha zaměstnává zhruba 130 lidí, z nichž někteří navíc byli dříve sami uživateli charitních služeb. A ty by se určitě neobešly bez pomoci desítek dobrovolníků. Hodnoty charity uplatňují odborníci z ADCH Praha i v rámci projektu, který pomáhá osamělým matkám v tíživé životní situaci zvládat rodičovskou roli.

EVA HRADEČNÁ,
autorka a metodička projektu

Děti jsou krásné a velmi zranitelné a rodina s dětmi je pro charitu důležitým tématem. Proto také u vzniku projektu podpory rodičovských kompetencí stála myšlenka práce ve prospěch dětí prostřednictvím podpory jejich maminek. V tomto směru jsme rádi, že tuto podporu neposkytujeme jen v našich azylových domech, ale už i u matek a jejich dětí doma.

PAVEL HOUŠKA,
ředitel Azylového domu sv. Gerarda a vedoucí socioterapeutických skupin

Mnoho maminek, které do našeho domu přijdou, nikdy nežilo běžným způsobem života. Na vině je většinou sociální zanedbanost, kterou si přinášejí ze své vlastní rodiny, tedy to, z jakých vycházejí poměrů a jak byly (ne) vychovávány. Takové matky (troufám si říct, že v našem domě je jich většina) potom samozřejmě potřebují mnohem víc než jen střechu nad hlavou.

V rámci jednotlivých aktivit projektu vlastně budují lepší vztah k sobě a ostatním. Konkrétně při video-tréninku získávají nový pohled na vztahy se svými dětmi, semináře a individuální konzultace jim zase radí v praktických věcech a ukazují jim, jak se v rodině projevuje láskyplné a přijímající rodičovské vedení. Socioterapeutická skupina jim pak zprostředkovává zážitek soužití ve skupině, která je nastavena k přijetí všech svých členů a naslouchání jejich problémům. Toto přijímající nastavení je pak hlavním faktorem,

který umožňuje členkám skupiny získat nový pohled na svůj vztah k sobě (sebe-vědomí) a vztahy k druhým, které z toho plynou.

PAVLA NĚMCOVÁ,
socioterapeutka

Nejvíce mě potěší, když za mnou po třech měsících našeho společného setkávání přijde maminka, která si dřív sama neuměla poradit v základních situacích, a vypráví mi, co sama zvládla. S radostí mi třeba popisuje, jak se postarala o dítě při úrazu, jak mu uvařila dobré jídlo, jak si s ním hrála, malovala nebo stavěla puzzle a jakou má radost, že její dítě puzzle už složilo. V těchto momentech si uvědomuji, jak velký smysl tato práce má a jak mě naplňuje. Vidím totiž, že matky mají své děti čím dál raději. A přitom některé z nich na začátku své dítě nechtěly a domnívaly se, že byla chyba je porodit. Vždy máme jako katolická charita radost, když se podaří mezi maminkou a dítětem vybudovat láskyplnější vztah.

JARMILA LOMOZOVÁ

s dětmi převážně z romských rodin. Na schůzky dobrovolníků s dětmi, k nimž jsem se občas nachomýtl, na výlety a letní tábory. Práce s romskými dětmi a jejich rodinami mě oslovila natolik, že se jí nadále – kromě propagace charity – na malý úvazek věnuji.

■ Jak se měří úspěch v práci dobrovolníků a smysl jejich činnosti?

Potvrzením smyslu naší práce vždy byli samotní klienti. Úsměv na tváři se často objevoval, když děti ze sociálně slabých rodin říkaly, že až budou velké, budou samo sebou také dobrovolníky. Byl to pro ně vzor.

Vnitřní rozechvění jsem prožila, když jsem slyšela od jednoho seniora směrem k jeho novému dobrovolníkovi: „A to opravdu budete ke mně chodit? A zadarmo? Jenom kvůli mně?!“

Zdá se mi, že úspěch práce dobrovolníků možná paradoxně odráží jejich vlastní pocity z dobrovolnictví. Ty se nedají spočítat ani objektivně vykázat. Dobrovolníci sami dobře vědí, zda je jejich činnost smysluplná a druhým prospěšná. V tom má nezastupitelné místo supervize – prostor, kde se dobrovolníci pod odborným vedením setkávají, společně mluví o tom, jak se jim v dobrovolnictví daří, co jim nejde, hledají jádro problému, promýšlejí, jaký dopad má ta či ona situace na klienta,

na ně samotné, na ostatní, a snaží se hledat východiska. Takto formované a vedené dobrovolnictví může samotným dobrovolníkům pomáhat udržovat si nadhled, získávat zpětnou vazbu a ocenění jejich práce.

■ Co přinášejí dobrovolníci charitě, potažmo církvi?

Stále více si uvědomuji, že založení Dobrovolnického centra v Českých Budějovicích bylo v roce 2004 od naší paní ředitelky moudrým rozhodnutím. Charita získala možnost nabídnout klientům ještě jiný typ podpory – třeba „obyčejné popovídání“, doprovod na procházku, výpomoc s doučováním či návštěvu v nemocnici. Kromě toho má dobrovolnictví pro charitu velký přínos v tom, že prostřednictvím lidí, kteří se stali dobrovolníky a kteří o tom mluví se svými blízkými a přáteli, se charitní myšlenka dále šíří.

Jsem přesvědčena, že církev se i skrze charitu otevírá světu. Dobrovolníci jsou často lidé bez vyznání nebo lidé hledající. Tady mají možnost nahlédnout církev trochu jinak, než je obvyklé. Bez krásy církevních staveb a liturgie, zato jako společenství, které vychází vstříc lidem s různými problémy a angažuje se v jejich prospěch. Najednou církev není jenom synonymem křížových výprav, restitucí a podobně, ale je také zosobněním lidské blízkosti a pomoci v nouzi. (peb)

Zázrak jménem narození

VDomově sv. Markéty Diecézní charity Brno nacházejí ženy útočiště nejen pro sebe, ale i pro své ratolesti. Po častém potloukání se po ubytovnách, v tristních hygienických podmínkách, je charitní azylový dům jako oáza.

Mezi mnoha maminkami, které přišly o bydlení, se zde ocitla paní Petra v očekávání svého čtvrtého potomka. A co Bůh nechtěl, porodní bolesti ucítila právě jedné březnové noci v pokoji domova. „V noci přivolala našeho pracovníka, který měl noční službu, že má stahy. Ten neváhal, zavolal sanitku a vzbudil jinou, již zkušenou maminku, aby mohla být paní Petře oporou. Než však lékař dorazil, paní Petra porodila,“ popisuje noční událost Marie Popovská, vedoucí domova. Podle svých slov si nedokáže představit, jak by vše dopadlo, kdyby porod u paní Petry nastal někde jinde. V domově totiž bydlí jen necelé dva měsíce.

„Jsem ráda, že vše proběhlo právě tady. Nechci si ani představit, že bych porodila na ubytovně, kde je hrozná hygiena, nebo že bych dokonce neměla střechu nad hlavou,“ uvědomuje si Petra. Pracovníci domova tak bleskový porod zažili už před dvanácti lety. Malý Stanislav, který dostal jméno

Maminka Petra s narozeným synem Stanislavem a čtyřletou dcerou Tamarou. Foto: autorka

po svém dědečkovi, je proto druhým dítětem, jemuž charitní pracovníci pomohli na svět.

Statečnost maminky Petry a první nádech miminka možná tak trochu hlídala i patronka domova svatá Markéta. „Staník má místo narození – náš domov uveden dokonce v rodném listě. Jsme rádi, že jsme mohli poskytnout bezpečí pro tento zázrak, jakým je narození dítěte,“ uzavírá Marie Popovská.

DIANA TUYET-LAN KOSINOVÁ

KRÁTCE ZE ŽIVOTA CHARIT

■ Oblastní charity Diecézní charity Brno věnují 155 tisíc korun na pomoc Ukrajině. Prostředky pocházejí z výtěžku Trákrálové sbírky a darů Postní almužny. Budou použity na přímou pomoc obětem nepokojů a jejich rodinám.

■ Středisko pomoci Vackov na pražském Žižkově poskytlo během zimy 10 tisíc noclehů 800 osobám, mužům i ženám. Na provozování tohoto humanitárního projektu spolupracovala Arcidiecézní charita Praha jako jedna z partnerských organizací.

■ Čestný titul Zlatý anděl, kterým jsou v Plzni oceňováni pracovníci v sociálních službách, získal pro rok 2013 ředitel Diecézní charity Plzeň Jiří Lodr.

■ Sociální poradenství poradny EVA najdete nově přímo na česko-budějovickém sídlišti Máj. Tato poradna poskytuje sociálně právní a právní poradenství, dluhové poradenství a pomáhá s listinami a formuláři.

■ 20. května proběhne v Novém Adalbertinu v Hradci Králové konference

„I smutek patří k životu... aneb psychosociální pomoc pozůstalým při náhlém úmrtí blízkého člověka“. Více informací a přihlášku naleznete na www.charitahk.cz.

■ Diecézní charita ostravsko-opavská bude pomáhat v Moldavsku. Pomoc bude určena seniorům v budoucím projektu Důstojný život v Moldavsku a také zdravotně-sociálnímu centru ve městě Grigorauc.

■ Účastníci plesu Charity Zábřeh tančili pro dobrou věc. Výtěžek večera

charita použila na pořízení zdravotních a kompenzačních pomůcek pro seniory, nemocné a lidi s postižením. Výtěžek plesu, včetně finančního daru Nadace Divoké husy, činil 106 tisíc korun. Pomoci zářežské charitě bylo možné i materiálně. Počátkem dubna pořádala tradiční humanitární sbírku šatstva, obuvi a domácích potřeb.

■ Oblastní charita Most otevřela 7. března nové prostory v Centru „Rodina v tísni“ v Oseku. Rekonstrukcí stávající střechy vznikly no-

vé místnosti s kapacitou dalších deseti lůžek. Slavnosti byl přítomen litoměřický biskup Mons. Jan Baxant, zástupci obcí a partnerských institucí.

■ Oblastní charita Ústí nad Labem připravila na konci března ve spolupráci s Obchodním centrem Forum úspěšnou akci „Kilo za kilo“. Zájemcům umožnila vyměnit již nepotřebné šaty za obchodní poukázky. Získané šaty charita použije pro sociálně potřebné obyvatele.

(km)

Tříkrálovka pomáhá i jedincům

Tříkrálový průvod v Brně.

Foto: Richard Bouda

Výtěžek Tříkrálové sbírky pomůže každoročně ke zlepšení péče v nejrůznějších charitních zařízeních. Díky transparentnosti sbírky je finanční výpomoc adresná a probíhá podle zákonných regulí. Jsou ale případy, kdy je pomoc nutná, ale přitom je obtížné vyhovět všem předpisům. Týká se to zejména lidí, kteří žijí na okraji společnosti, potřebují akutně pomoc a přitom nejsou schopni si ji zajistit sami. Svě o tom ví Anna Srbová, koordinátorka Tříkrálové sbírky v Plzni.

„Z výtěžku Tříkrálové sbírky, kterou v Plzni pořádá Městská charita Plzeň, vyčleňujeme každoročně v průměru 15 % na individuální pomoc lidem z ulice,“ sděluje Anna Srbová. „Je to proto, že se ve městě pohybuje relativně hodně bezdomovců. Kromě toho má Plzeň hodně obyvatel a to znamená, že se v krizi ocitá mnohem víc lidí, kteří se nevdají do žádné sociální škatulky, ale pomoc potřebují ihned.“

Kolem 60 % z této částky jde na doplatky léků nebo na poplatky u lékaře. To se týká například matek s malými dětmi. „My sice provozujeme Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísni, ale mladých maminek, které potřebují pomoc, je mnohem víc,“ podotýká Anna Srbová. Řada z nich má vlastní

bydlení, ale jsou odkázány na sociální dávky. „Když má taková rodina čtyři až pět dětí, stačí, aby všechny dostaly virózu nebo úplně obyčejně nachladly. I ty nejběžnější sirupy dnes stojí kolem stokoruny a jedno balení pro všechny nestačí. Natož pak léky, které jsou třeba na recept, ale musejí se doplácet. Nedávno jsem proplácela účet pro mladou maminku, která nechala v lékárně 1 032 korun,“ uvádí Anna Srbová.

Mezi případy, kdy výtěžek ze sbírky pomohl matce samoživitelce, patří i ten, kdy maminka dostala akutní zánět břicha a bylo nutné ji operovat. „Doma zůstaly čtyři děti, o něž se musel někdo postarat. Opět platilo, že ze sociálních dávek by nemohla uhradit hlídání dětí v době, kdy ležela v nemocnici.“

EVIDOVÁNA JE KAŽDÁ KORUNA

Výtěžek Tříkrálové sbírky pomáhá individuálně i bezdomovcům. Městská charita Plzeň provozuje noclehárnu a nízkoprahovou pomoc v Domově sv. Františka. Využívá ji kolem třiceti bezdomovců. Je zde dostupná lékařská pomoc, ale pouze pro ty, kteří jsou evidováni. Podle posledních odhadů se ale v Plzni pohybuje v současné době přes 200 lidí bez domova, kteří v evidenci nejsou. „Často se stane, že některý z nich potřebuje

na pohotovost, třeba kvůli bolavým zubům. Nemá doklady, poplatek je 90 korun, ale on je zkrátka bez peněz. Takže my ten poplatek za něj zaplatíme,“ pokračuje Anna Srbová.

Další oblastí, kde „Tříkrálovka“ pomáhá, jsou lidé s částečným invalidním důchodem. Kvůli zdravotnímu handicapu jsou téměř nezaměstnatelní. Obzvláště u diabetiků činí poplatky za léky obrovské částky.

Povědomí o tom, že část z výtěžku sbírky jde na individuální pomoc, je v Plzni poměrně dobré. Lidé, kteří potřebují pomoc, nebo jejich příbuzní či známí se na Annu Srbovou často obrazejí přímo. Pomáhají i pracovníci pečovatelské nebo ošetrovatelské služby, kteří se sociálně slabými přicházejí do styku. „Podotýkám, že o každé vydané koruně vedeme evidenci,“ zakončuje Anna Srbová. „Jakákoliv kontrola si u nás může ověřit, že tenhle záměr Tříkrálové sbírky je stejně pečlivě dokladovaný jako příspěvky na jiné druhy služeb nebo projekty.“

Individuální pomoc z výtěžku Tříkrálové sbírky pomohla v Plzni v posledních letech desítkám sociálně slabých jedinců. Počet sociálně slabých rodin a lidí na ulici bohužel ale roste a bez systémových opatření státu poroste i počet těch, kteří budou odkázáni na dobročinnost majetnějších. **MIROSLAV ANTON**

Uvědomila jsem si, jak krásná může být pomoc

Je to už skoro rok, co naši zemi zasáhly zatím poslední povodně. Jedním z dobrovolníků, bez nichž by se charitní pomoc ani tehdy neobešla, byla paní Marie Mazancová, která „dobrovolničila“ v kostele sv. Ludmily v Litoměřicích.

„Tento kostel patří mezi mé velmi oblíbené. Vždy v čase Noci kostelů v něm držím „službu“. Vzhledem k tomu, že se kostel příliš nevyužívá, mě zarazilo, když byl 4. června loňského roku otevřený a dovnitř navíc vcházela skupina lidí. Byli to ale pracovníci Diecézní charity Litoměřice, kteří mi sdělili, že kostel bude sloužit jako sklad humanitární pomoci pro lidi postižené povodní. Já nedaleko bydlím a ještě pracuji v obchodě naproti, a tak jsem nabídl své služby. A práce? Na obchod jsem pověsila ceduli: „Jsem naproti v kostele!“ Okamžitě mi byly nápomocné

mé kamarádka a známé. Byl to úplně správné místo a úkol podle svých možností a povah. Spolupráce se jen vyladovala a zdokonalovala.

Silné emotivní pocity, když si lidé přicházejí pro pomoc, se střídaly s dojemnými chvílemi při přijímání podpory a pomoci od lidí, kteří cítili potřebu pomoci a dávali maximum toho, čeho byli schopni, a kolikrát opravdu z mála. Myslím, že mohu za nás za všechny potvrdit skvělé pocity lidí, kteří nečekají se založenými rukama, ale přiloží ruku k dílu. Znovu jsem si uvědomila, jak důležité a krásné je pomáhat, být užitečný a jak práce a pomoc druhým povznášá a dělá radost i nám samotným.

Díky všem dobrovolníkům i pracovníkům charity v celé republice a hlavně velké díky vám všem, kteří jste do sbírky přispěli.“ (ltm)

Víra se projevuje skutky

Velké zásluhy, pracovitost a nevidaná skromnost, to jsou vlastnosti charakterizující paní Martu. Přestože má šest vnoučat a jedenáct pravnoučat, najde si čas pomáhat těm nejhudším. Zpočátku se věnovala dobrovolnictví při zaměstnání, po odchodu do penze obětuje veškerý svůj volný čas práci v charitě. Dobrovolně vede charitní šatník Diecézní charity Litoměřice již více než dvacet let. Téměř každý všední den dojíždí z přilehlé obce, aby nabídla pomoc těm nejpotřebnějším, a to bez nároku na jakoukoliv odměnu.

„Dvacet pět let jsem pracovala jako zdravotnice v Ústavu sociální péče ve Skalici. Když mé děti odrostly, měla jsem dostatek volného času a chtěla jsem ho nějak hodnotně využít. Psal se rok 1989 a tehdejší litoměřický biskup Mons. Josef Koukl začínal v diecézi s charitní prací a prvním krokem byl právě charitní

Paní Marta. Foto: archiv autorky

šatník určený sociálně slabým osobám. Počátky charitní práce závisely čistě na dobrovolnictví, nabídku pa-

na biskupa jsem tedy bez váhání přijala,“ vzpomíná čtyřiasedmdesátiletá žena.

Její práce ale nekončí pouze u vydávání šatů a zásobování charitního šatníku. Jako dobrovolnice také pomáhá odsouzeným ve vazební věznici v Litoměřicích.

Obětavosti paní Marty si všimli i zastupitelé města Litoměřice. V roce 2011 přijala za mnohaletou nezištnou pomoc uznání v podobě Ceny Aloise Klára, určené lidem, kteří se významným způsobem zasloužili o rozvoj sociálních služeb či zdravotnictví ve městě. „Ocenění mě potěšilo a radost mám především z toho, že si naše společnost dobrovolnosti cení,“ vzpomíná na ocenění paní Marta a dodává: „Snažím se praktikovat živou víru, která se nejen projevuje, ale také vyvíjí skutky. Tak, jak nás nabádá Svätý otec František.“

EDITH KROUPOVÁ

Ahoj, ty bydlíš taky u babičky a dědy?

Pěstounským rodinám a dětem v náhradní rodinné péči pomáhá v rámci královéhradecké diecéze celkem osm charit. Dlouhodobé podpoře rodin s dětmi v náhradní rodinné péči se úspěšně věnuje i Centrum pro rodinu Klubko Farní charity Dvůr Králové nad Labem. „Nabídka našich služeb je široká a vychází především z toho, že potřeby jednotlivých rodin již dobře známe,“ říká vedoucí Klubka Mgr. ŠÁRKA TAUCHMANOVÁ.

Co pro pěstounské rodiny zajišťujete?

Za základ naší činnosti považujeme doprovázení rodin, které pravidelně navštěvujeme a jsme s nimi v kontaktu. Doprovázíme pěstouny na různá jednání, úřady, pomáháme zajistit další finanční prostředky formou příspěvků z různých nadací. Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí klade na pěstouny vyšší nároky. Přibýlo jim například povinné vzdělávání, které pro ně organizujeme tak, aby bylo příjemné a přízpů-

sobené časovým možnostem rodin i jejich zájmům a potřebám.

V rámci naší farní charity jim v případě zájmu nabízíme rovněž sociálně aktivizační službu a občanskou poradnu, včetně právního poradenství, které rodiny často využívají. Do rodin s malými dětmi navíc dodáváme pleny, které jsme získali v rámci sponzorského daru.

Kolik pěstounských rodin už využívá vaši podporu a o které služby mají největší zájem?

V současné době máme uzavřenou dohodu o výkonu pěstounské péče s 42 rodinami a největší zájem je o víkendové vzdělávací pobyty pro celé rodiny, kde je zajištěn i program pro děti. Během těchto pobytů mají pěstouni možnost splnit si příjemnou formou povinné vzdělávání, ale také v rámci společného sdílení s ostatními rodinami nacházet další motivaci a sílu potřebnou při výchově dětí. Součástí seminářů jsou i podpůrné terapie jako například arteterapie a muzikoterapie.

Šárka Tauchmanová, vedoucí Centra pro rodinu Klubko ve Dvoře Králové nad Labem.

Foto: archiv FCH Dvůr Králové n/L

Vítané jsou také dopolední vzdělávací semináře, které se konají v době školního vyučování. I zde zajišťujeme hlídání pro malé děti. Oblíbené jsou jednodenní i víkendové odlehčovací pobyty pro děti, které pěstouni opakovaně vyhledávají. Poskytujeme hlídání dětí v domácím prostředí nebo přímo v Klubku, rodiny mohou také využít hlídání osobou blízkou rodině. Zajišťujeme asistovaný kontakt s biologickými rodiči dětí.

Které problémy pěstouni nejčastěji řeší?

Častým tématem jsou problémy, s nimiž se pěstouni potýkají při výchově dětí, obtíže spojené s pubertou a dospíváním, velký věkový rozdíl mezi prarodiči a vnoučaty v případě příbuzenské pěstounské péče. Také spolu řešíme, jak vycházet s biologickými rodiči svěřených dětí. Objevují se obavy z budoucnosti, odchod dětí z rodiny, téma zdravotního stavu pěstounů i dětí. Chci v tomto směru zdůraznit úlohu důvěry mezi námi a rodinami, kterou považujeme při řešení problémů za nejdůležitější a o jejíž vytvoření se od počátku snažíme.

Pomáháte i dětem umístěným do rodin náhradní rodinné péče?

Ano. Naše pomoc těmto dětem je důležitá především v oblastech, které souvisejí s tím, že vyrůstají v náhradní rodinné péči. Jedná se například o odbornou pomoc se zpracováním traumat ze ztráty přirozeného rodinného prostředí, utváření jejich zdra-

vé identity, specifické potřeby související s genetickou zátěží, problémy spojené se školní docházkou, volbou povolání či osamostatňováním se dospívajícími. Společně s pěstouny a odborníky hledáme způsob, jak zejména dětem pomoci celou situaci zvládnout.

Terapeutický vliv mají na děti oblíbené odlehčovací pobyty, kde vedle aktivně stráveného volného času v hezkém prostředí poznávají, že podobný životní příběh mají i jiné děti. („Ty bydlíš taky u babičky a dědy? Já bydlím taky s babičkou.“) Při návštěvách v rodinách se nás děti hned ptají, kdy zase pojedeme.

JANA KARASOVÁ

Centrum pro rodinu Klubko
nám. T. G. Masaryka 40
Dvůr Králové nad Labem
tel.: 605 202 590, 491 616 418
e-mail: klubko@charitadk.cz
www.dk.charita.cz/klubko

„Tlumím ohně, vysvětluji pravidla,“

říká koordinátorka sociální asistence Světlana Porche o své úloze v projektu MEDEVAC Ukrajina

Majdan, srdce Kyjeva, oficiálně náměstí Nezávislosti, se stal v roce 2004 centrem Oranžové revoluce. O devět let později se na něm opět konaly demonstrace, které si ale letos v únoru vyžádaly mrtvé a těžce raněné. Do léčby těch nejhorších zranění se zapojil projekt MEDEVAC českého Ministerstva vnitra. Ten pomáhá nemocným a zraněným, kterým by se v jejich domovské zemi nedostalo špičkové či kvalitní lékařské péče. Partnerem ministerstva při zajišťování sociální asistence pacientům je Arcidiecézní charita Praha. Koordinaci má na starosti právě SVĚTLANA PORCHE, ředitelka charitního Střediska Migrace.

■ Čím se liší projekt MEDEVAC Ukrajina od těch předchozích?

Ukrajinský MEDEVAC je úplně jiný než všechny předešlé. Nikdy nebylo v léčení tolik osob najednou, nikdy nebyly postiženy tak těžkými druhy zranění a nikdy nepřijelo tolik dospělých osob naráz. A pro mě je vše znásobeno skutečností, že jde o moji rodnou zemi.

■ Média o příjezdu pacientů informovala údajně dříve, než byl projekt vládou schválen.

Ano. A mnoho lidí bylo hned připraveno pomoci. Ukrajinská komunita je jedna z nejpčetnějších v Čechách. V nemocnicích pracují ukrajinští lékaři, zdravotní sestry, nižší zdravotnický personál i uklízečky. V podstatě od první chvíle začaly k pacientům chodit proudy návštěv. Všichni měli dobré úmys-

Světlana Porche (první zleva): „Ukrajinský MEDEVAC je vyčerpávající, ale obohacující zároveň. Děkuji Bohu, že mohu být součástí toho všeho.“
Foto: archiv ADCH Praha

ly, nikdo se ale nezamyslel nad tím, že může narušit chod nemocnice, návštěvní hodiny, klid zraněných a klid ostatních pacientů.

Naši úlohou je tlumit ohně a snažit se všem zúčastněným vysvětlovat pravidla. Společná myšlenka je však tak silná, že ukázala velkou soudržnost a solidaritu všech aktérů.

■ Kdo jsou tito aktéři, o nichž hovoříte?

Jsou mezi nimi ukrajinské a české organizace, jednotliví Ukrajinci i Češi. Lidé z různých společenských vrstev, uklízečka i vědecký pracov-

ník, každý chce něčím přispět. Někdo se chce dotknout hrdinů a poděkovat jim za to, že v Kyjevě zastávali myšlenku, kterou oni tady chovají v srdci. Jiný chce vyjádřit soucit s raněnými. Další chce pomoci konkrétním způsobem. Takovou obrovskou pomoc – fyzickou, duchovní, materiální jsem dosud nezažila v žádném projektu MEDEVAC.

■ Jak byste popsala skupinu zraněných?

Jde o velmi různorodou skupinu. Nejstaršímu je přes šedesát let, nejmladšímu klukovi není ani sedm-

náct. Někdo je ze vsi, někdo z hlavního města, pacienti pocházejí z různých sociálních vrstev, společná myšlenka však spojila všechny.

■ Můžete přiblížit druhy zranění, kterými jsou pacienti postiženi?

Převládají zejména střelná zranění. Setkáte se třeba s člověkem, který vypadá zdravý. Když ale zvedne tričko, zjistíte, že měl pět kulek v plicích, břichu i nohou.

■ Sledujete dění na Ukrajině a jak se podle vás bude tamější situace vyvíjet dál?

MEDEVAC

Program humanitárních evakuací zdravotně postižených obyvatel slouží především k léčbě vážně nemocných dětí z oblastí postižených válkou či jinými krizemi, kterým nebylo možné zajistit léčbu v místních podmínkách. Od roku 1993 bylo v jeho rámci léčeno celkem 165 pacientů (převážně děti) z Bosny a Hercegoviny, Kosova, Čečny, Iráku, Pákistánu, Afghánistánu, Kambodže, Libye, Myanmaru/Barmy a Sýrie. Koncem února přicestovalo 27 ukrajinských pacientů, většinou vážně zraněných při nepokojích na Euro Majdanu v Kyjevě. 6. března přistál na pražském letišti Kbely speciál s dalšími jedenácti pacienty z Ukrajiny. Arcidiecézní charita Praha spolupracuje na programu od roku 2006.

Skoro celé dny jsem zaneprázdněná lidmi a děním tady u nás v nemocnicích. Někdo se uzdravuje, někdo možná nebude mít to štěstí. Někdo je na tom psychicky dobře, jiný naopak hůře.

Situace není zdaleka vyřešena. Když mi lidé tuto otázku pokládají, žádám každého, ať se modlí nebo alespoň vysílá pozitivní myšlenky. Když přijdu do českého kostela, slyším, že se při bohoslužbě lidé modlí, aby se situace zklidnila. To samé se děje v kostelích na Ukrajině. Myslím, že modlitba je ze všeho nejdůležitější.

Celý rozhovor a více informací: www.praha.charita.cz.

JARMILA LOMOZOVÁ

Postní almužna – dobrovolná duchovní formace

Postní dobu letos opět obohatila možnost návratu ke starobylé postní tradici – almužně. Jde o dobrovolnou duchovní formaci jednotlivců a rodin, lidí věřících i sympatizantů, kteří mohou vkládat do papírových krabiček – postníček – peníze, které ušetří tím, že si odřeknou některé požitky. Do postničky vždy vloží obnos přibližně odpovídající výši jednotlivého požitku.

Papírové krabičky jsou k dostání ve farnostech, kam je dodaly místní charity. Místní farnosti ve spolupráci s místními charitami pak výnos Postní almužny použijí na pomoc potřebným.

Účelem akce je, aby farnosti a charity našly společnou řeč a vytipovaly potřebné lidi ve svém okolí, jimž peníze pomohou.

Pastorační akce byla zahájena na Popeleční středu (5. března) nebo na 1. neděli postní (9. března) a potrvá až do konce postního období (19. dubna).

Charita ČR nechala vytisknout 37 tisíc postniček. V brněnské diecézi mají letos vlastní nápaditý vzor postniček, které si můžete sami vybarvit a kterých bylo vytištěno 7 800 kusů. V některých oblastech se také používají ty, jež zbyly z minulých let.

Více informací: www.postnialmuzna.cz (jou)

Nejistá budoucnost Jižního Súdánu

Nepokoje a pouliční přestřelka zastihly Stellu Jacob v osmém měsíci těhotenství. Na nic nečekala. Popadla obě svoje děti i matku a sbalila pár nejn nutnějších věcí. Noc přecházela v lese. „Vyděšeně jsme se choulily na zemi. Věděla jsem, že ráno musíme ke katedrále, do bezpečí.“

Tam také našla Stella s dětmi a matkou útočiště – usídlily se na podlaze v budově patřící ke katedrále. Během příští noci Stella pocítila ostrou bolest a několik hodin poté přivedla bez jakékoliv pomoci na svět chlape. Novorozené zabalila do sítě proti komárům, protože to byla jediná věc, kterou v tu chvíli našla. „Nevím, jaká bude naše budoucnost bez podpory manžela, o němž nemám žádné zprávy. Mám tu jen pár příbuzných a nevím, co se stane.“

V Jižním Súdánu propukly etnické nepokoje (jako již několikrát v nedávné historii této země), tentokrát v polovině loňského prosince. Provládní jednotky věrné prezidentovi se střetly s rebely podporujícími bývalého viceprezidenta. Státisíce lidí uprchly před násilím ze svých domovů.

Více než pět tisíc lidí našlo ochranu v areálu katedrály sv. Terezy v hlavním městě Jubě. Jídlo, vodu a léky pro ně zajistily dobročinné organizace vedené charitami z Jižního Súdánu, USA a Velké Británie spolu s kongregací sester Nejsvětějšího srdce Ježíšova. Přestože bylo koncem ledna uzavřeno příměří, v cír-

Julia Foni Laku s dětmi a Jacobo Jenis našli útočiště u katedrály v Jubě.
Foto: Joseph Kabiru/CAFOD

kevními azylu zůstává několik stovek rodin.

Jednou z obyvatelek je Julia Foni Laku, matka tří dětí. Bydlí v areálu katedrály u stromu, který je označen číslovkou 2. „Modlíme se k Bohu, aby v naší zemi byl brzy znovu mír.“

Jacabu Jenisovi je čtrnáct, má čtyři sourozence a měl by se učit na zkoušky, ale konflikt vše přerušil. „Život u katedrály je nesnesitelný. Než začaly boje, mohl jsem si nerušeně hrát v naší čtvrti v Korwilliam, ale tady jsme příliš namačkáni. V době míru jsem chodil chytat ryby na Bílém Nilu. Teď už to dělat nemůžu. Můj vzkaz těm ve vládě je tento: ‚Válka ničí vzdělávání mladých lidí! Svoji budoucnost už vůbec nevidíme optimisticky‘.“

Charita ČR působí již druhým rokem ve státě Východní Equatorie, kde se také nacházejí provizorní utečenecké tábory. Za logistické podpory Červeného kříže zajistila dopravu potravinových balíčků – arašídových past do oblasti Nimule, Kapoeta a vnitrostátní oblasti Ikotos. Charita Torit, partner Charity ČR, rozdala balíčky zejména podvyživeným dětem a těhotným ženám z místních komunit i z řad uprchlíků, kteří zde našli útočiště.

Díky štědrým dárcům bude Charita ČR v letošním roce v pomoci pokračovat. Využije totiž prozatím více než 150 tisíc korun ze sbírky pro Jižní Súdán (55660022/0800, VS 181).

MARTINA REICHMANNOVÁ,
JITKA KOZUBKOVÁ
(podle caritas.org)